

Memoarer Edit Hult, 10 februari 1995

Avskrivet: Lena Brodin 2002

Vad skulle passa bättre att börja med än en liten sångvers från barndomstiden, som kom fram i minnet just nu.

*Barnaåren så sälla glada
förra syndens kalla frostnatt hunnit skada
barnahjärtat som sig fått bada
i nådens skurar uti livets älv*

I barndomshemmet på Storegården, fanns det mycket att göra. Därför var huset fullt med folk, drängar och pigor, 2 av varje sort tidvis samt massa inlejda vid t ex skörden och tröskningen m.m.. På den tiden var det ju ej så moderniserat som nu, nej allt fick göras för hand. Slå stora sädesgården för hand med en lie som sedan bandas till skärvar som skulle stukas eller klövern härsjas. Vid regniga somrar fick de vändas så de torka riktigt innan man kunde köra in dem till ladorna.

Nu nog om detta.

Jag minns en dräng vi hade, en stor drummel döv var han och, men jättesnäll. Jag kröp gärna upp i hans knä. Han var som en trygg klippa, godheten själv. Han hette Johan Rosenberg.

En av pigorna kommer ja också ihåg, för hon fick så fina klänningar ifrån släktingar i Amerika. Massor med pärlbroderier, vilka gick sönder ibland. De fick jag plocka upp och göra halsband av och det tyckte ju jag var kul. Jag tror hon hette Astrid.

Sedan fanns en granne, Ernst i Stenhuggaregården. Som alla herrar, så fattade han tycke för damer. I detta fall en liten jäntunge på några år. När han var till stan så köpte han teaterkonfekt till mig (Obs stor lyx på den tiden). Jättedyra var de samt jättefina dyrbara dockor, som kunde blunda, tänka sig på den tiden. Men alla sagor har ju ett slut ack, ack.

En gång kom han hem lite i hejsan, för att bjuda far på en färdknäpp. Han hade varit i stan. Som vanligt så fick jag sitta i hans knä då han drack. Denna gång började han att sekla sig (dregla). Jag kunde ju ej veta att om man berörde det, var som att trampa på en öm tå "det var hemskt vad farbror Ernst seklar sig" var det en barnaröst som sa, så det blev ingen uppvaktning mer Så var den första kärlekssagan slut.

Tiden gick och jag blev äldre och fick följa far till kyrkan. För se kyrkliga är alla Örslösabor, så även min far. Vi hade väl kommit tidigt, så folk höll på att samlas. Men ve och fasa när Anna och Mina Bengtsson kommer in. Anna lägger inte märke till trappsteget (fast hon kanske 100 gånger har

klarat det) utan drattar omkull och blir liggande där på golvet. Men det var ej det värsta. Hon klarade sig fint. Det värsta var att far när han ser Anna falla, så kommer det ett utdraget "proo" högt och pinsamt för far, men han var ju van att "proa" på hästarna, men ej på Anna och inte i kyrkan.

En annan gång fick jag följa med far på auktion i Mottorp. Vi torg var sin cykel och gav oss iväg.(obs herrcyklar, jag hade ej fått någon egen än). Vi skulle ned för den branta backen på Stenhuggargårdsvägen men mitt i svängen i full fart så tog inte bromsen på cykelrackarn, utan jag for rakt fram och hamna i halvmeterhöga hassel och haggtornsbuskar (obs stubbar). Där hamna jag i all min litenhet, det gick nog bra, för vi fortsatte vår resa till auktionen (obs på den tiden fanns ju inte nylonstrumpor för det kanske gick någon maska, jag minns ej.)

Hitintills har jag ej haft några småsystrar, bara 3 bröder och jag enda tösen. Därför fick jag heta "Storegårdstös".

Men sen kom det 4 flickor med jämna mellanrum. Vet ni vad som är nackdelen med många småsyskon. Man fick aldrig leka med sina skolkamrater på eftermiddagarna, för då skulle man passa småflickorna (Den tiden hamnar inom parentes)

Sen kom skoltiden inte så "loligt alla gånger". I småskolan hade jag en underbar rar fröken Majna Bergström, vilken som långt senare även fick ta hand om mina barn som elever. De kallade hon för sina barnbarn. Hon var så snäll och jag minns särskilt en gång, jag hade varit sjuk en tid. Det var väl någon av barnsjukdomarna, då kom hon hem och hälsade på mig och hade med sig en 25 öres chokladkaka till mig. Vi var ej vana att få någon sån lyx inte.

Sådant stannar kvar i minnet.

Folkskolan var jobbigare, långa vägar att gå i ur och skur. Vad jag minns bäst där var min duktiga bänkkamrat Rut Lindström. Henne hade jag god hjälp av många gånger. Som räkning har jag t ex henne att tacka för mina betyg, vilket jag har påpekat många gånger då vi träffats.

Men nu har jag ju glömt söndagsskolan, som var så roligt att gå i och lära sig ett bibelspråk varje söndag. Från söndagsskolan minns jag särskilt Elvira Westher, också min goda skolkamrat under hela skoltiden, hon sjöng och spela cittra så vackert. På alla fester så fick hon sjunga solo och spela på sin cittra. Jag kan än idag se henne nere i Mottorp på en fest, det regna så. En ledare stod med ett paraply över henne och cittran - Vackert.

Sen kom julfesten på annandagen som bland annat för oss blev till tradition i många år. Om vi var bortresta över jul så måste vi hem för det var ju söndagsskolefest. Det var alltid så trevligt och högtidligt - Måste bara dit, det bara var så.

Sedan kom juniortiden. Jätteroligt! Man fick skriva protokoll för mötena och läsa upp. Gulliga fester. Särskilt i dag 3-dag jul, då vi hade den mest efterlängtrade festen på hela året. Luciafest med gröt och mandel, julklappar och allt skoj. Jag minns den med glädje.

Sen var det ungdomsföreningens härliga tid, med många fester, utflykter, gökottor och sammankomster med jättefina kamrater från när och fjärran. Ja, fjärran det var väl Källby, Skeby, Broby, Essgärdet, Skälvum och Kesta m.m. Det var som sagt en härlig tid i ungdomen som jag också minns med mycket glädje. Men som alla fina sagor, så tar det slut en gång, fast med stort vemod.

Som sed när de äldre fyllde år så blev vi ungdomar bjudna på fest en kväll efter de äldres. Det ska nog sägas att det var nog bara bönderna, som gav festerna av det slaget (ej alla).

En kväll var vi bjudna till Skattegården. Men den gången var det ej någon äldre som fyllt år utan det var självaste vår Folke Johansson i Skattegården som fyllde år. Ja, det måste nog vara 25 år, för han var ju så gammal mot oss. Det var fest det kan hända de. Sven i Skogen spela dragspel och nästan kröp om stolen och gjorde sig till.

Skattegårdsfamiljerna var släkt med Källängens och Alenius och Ågårdsfamiljen i Sil, så det var mycket ungdom där. Far blev inbjuden av Viktor i Skattegården att komma in, ej till ungdomarna, utan till ett annat rum, det var flera där. När de hörde att dansen var i full gång, drog sig både kökspersonalen samt de extra inbjudna till hallen så de kunde se de dansande.

Edit i Källängen var fin på att föra hambo och jag ej så oäven att hänga med, så vi dansade mycket ihop och det gick jättebra. Så döm om min förvåning, när far på dan efter säger att alla tyckte att de båda Editorna dansade bäst. Förstår ni vad mallig jag blev. Far hade sagt det - Få beröm för sånt syndigt.

Jag får inte glömma att det fanns original eller ungarlar eller vad jag ska kalla dem. Bengta-Karl, Johan Olsson och Blomgren. Karl fick för sig, att han skulle uppvakta mig men jag smällde till honom med en pall. Då vart han arg, så när han går hem möter han Johan Olsson och frågar honom vem han tycker bäst om Edit eller Daga. För han själv tyckte att Daga var mycke, mycke bättre.

Så gick det med den kärleken.

Men inte får jag glömma att vi gick lussegubbar också. Folke, brorsan var med också vi hade jättekul, fräcka och fula som sjutton och gjorde alla rackartyg vi kunde hitta på (men oskyldigt) vi var ju utklädda och många i gänget den ena värre än den andra. Det dröjde ibland fleraa dagar innan

de visste vem som var vem. Men allt som är roligt, de seder dör bort och vi blev ju äldre och förståndigare. Men vad kul.

Men eftersom jag just skriver detta nu på 3-dag jul, ska jag inte glömma alla jular hemma, när vi alla samlades och hjälpte mor med julbordet, vi fick var sitt jobb att göra, hacka sillsalladen, ganera skinkan, duka osv. Det gick fort att få färdigt, vi var ju många. Och sen på morgonen var det ottan i kyrkan. Det skulle bara vara så. Nu blir det bara ej av.

En jul minns jag, det var medan far levde så lejde han Gunnar Bengtsson att skjutsa oss till kyrkan. Gunnar blev förstås inbjuden efter att äta frukost med oss. Gissa om det blev uppskattat av honom. Han mådde som en tupp i en hönsgård den gode Gunnar, Det var ej dåligt att få smaka på mors goda bröd, syltor, korvar mm, mums va gott!

En jul jag ej glömmet (för den blev förstörd). Far fick främmat av Bror Käckgren på Bestorp, som kom skitfull ifrån Blombergs station. Han hade varit i stan, och ville väl rasta. Han kom just som vi skulle dricka eftermiddagskaffet och dela ut julklapparna efter. Så dyker han opp, vräkte sig in i stora rumme, som vi klätt till jul. Vräkte sig ned på en stol och den fick han ju att gå sönder. Julaftonen blev förstörd. Vi var ej vana vid nått fyllo Och vad vi väntade på att han skulle gå. Men det satte sina spår.

Så när Arne kom med i bilden långt senare, så blev det aldrig nått starkt på jul. Det blev en varning. Aldrig mer en förstörd jul. Det blev förresten inte så mycket med den vara under hela min Arnes tid. Han skötte sig klanderfritt, min gode Arne.

Inte kan jag säga, att det var annorlunda för mig, än alla andra ungdomar. Man fick var med om en massa uppvaktningar från killar av alla de slag med olika yrken t ex bonddrängar, hemmansöner, smeder, skraddare, arkitekter, spelmän, trädgårdsmästare, hemmansägare m.m. innan den rätte kom, som man säger.

Han kom med stormsteg den käre Arne. Han kom såg och segrade och den segern blev 62 år gammal, ja den varar alltid så klart. Så nu lämnas även ungdomstiden inom parentes.

Även Bjertorpstiden lämnar jag inom parentes. Det är klart det fanns mycket skojigt där, men inte som kan vara nått att berätta. Vi lämnar det trots allt spex och grisarumpor o.s.v.

Så blev det då äntligen bröllop efter 8 års provotid. Det kom med lite buller och bång, så där lite lagom. Och vi flyttade till Kranshagen (i 4 år). Vad ska jag ta med här?

Det gick några månader, så kom inkallningsorder, detta var ju på 1940-talet och det var stor oro i världen. Usch!

Men innan inkallningsordern kom så hade vi "Galli" en liten kusin till Arne, hon hette egentligen Gunnel Johnsson. Hon bodde hos oss ett tag, ja även under Arnes militärtid. Men då var vi i Storegården och Galli som hon kallade sig, hon blev nästan kungligt uppvaktad. Jag undrar ibland om hon fick någon sådan uppvaktning mera, hennes första kärleksförälskelse slutade i att han körde ihjäl sig.

I Kranshagen utanför köksfönstret fanns ett klarbärsträd med mycket bär på. Men även ett skatbo. Jag hade aldrig ont av skatorna, jag kunde plocka bären runt boet de åt inte upp bären för mig. Men den som ville äta upp de små skatungarna i boet, var Nolegårdens kattrackare, som jag körde undan så fort jag fick se den. En gång var jag ute och fick se den och hade tillgång till en sten som jag kastade efter katten, tänk er, jag träffade katten i huvudet så den slog frivolter i luften och fortsatte över åkern. Men lägg märke till att träffa precis i den språngmarsch som katten hade det är inte många ingenjörer som kan räkna ut det avstånd, slag, tid på en gång. Jag skulle ju ha diplom eller hur? Skatorna tyckte nog det.

En dag fick vi främmande av (Hitler) kyrkvaktmästarn. Han skulle väl betala nått Arne hade kört åt honom. Dryg som han var satte han upp ena benet över det andra och vräkte sig bakåt på stolen, då han skrävla stort och brett, som vanligt. Men den som inte gilla Johan (för så hette ha, Hitler) var stolen den nya, ryggstödet lossna och Johan fall i golvet. Jag hade tur gjorde ett ärende ut, fort som sjutton, så jag fick skratta ut. Stackars Arne fick vara inne och klara sig. Men han satt allt sen, det gick väl ann för dig, som stack ut. Man skall inte skratta åt gamla som faller det är synd, men detta var den skrytsamme Hitler. Då är det tillåtet.

Denne Hitler var det även en annan saga om. Hans fru hade fått ärva några kronor och detta vill ju han förstora upp. Han gick och fråga folk om råd hur han bäst skulle placera morsans pengar.

Sen efter 4 år igen, så var det dags för inkallning till militärtjänst. Den inträffade samtidigt som vi hade köpt en tomt på Klinten och hade börjat gräva lite på grunden. Så då var det bara att slopa det. Hult fick sitt på, att vi köpte villan på Stubbesgården som då var till salu. Erik i Torlagården köpte vår tomt och så bar det av till Husaby i 4 år igen. Jag hade en massa inneboende som jobbade i kalken, jag hade dem i maten och så bodde de hos oss. Jättejobbigt men det gick. På den tiden hade vi Gull-Britt också, hon var väl mellan 3—4 år. Mycket duktig.

Där skaffade vi oss kycklingar och en "fostermor" till dem. Sen fick de komma till hönshuset. De växte upp och sprang fria i trädgården. Men det värsta var tuppen, en brunlegad, ilsken. Pojkarna hade retat upp honom. Jag var livrädd för den. Kom jag med en matta t ex som jag skulle hänga ut, stod han vid garagedörren, så vände jag om och tänkte gå den andra vägen (köksvägen), nog stod han där och vaktade. Men då ilskna jag till

gick emot honom, för det var väl ej han som bestämde heller. Jag tog en kratta och slog till honom så han domna av (men då blev jag rädd för det när jag skulle fortsätta med mattan, så vakna han upp och kom igen. Men på kvällen tog pojkarna och nacka honom. Han anföll Gull-Britt en gång fick jag se. Han flög upp på nacken på henne, det kunde gått illa.

Så var sagan om tuppen slut.

Men vi hade mer husdjur där och. Råttor stora som smågrisar som hade hittat till hönshuset sedan hönsen var väck. De kom väl från Kulltorp, den stora gården vars ägor gränsade intill Vallen (som vår villa hette). Men pojkarna mina hjälptes åt att förgöra dem, de stora råttorna alltså. Jag tror de tyckte det var skoj.

Nu nog om höns, tuppar och råttor.

Men under tiden vi bodde här så gjorde vi om huset till 2-familjshus och vi fick en familj till i huset. Då hade vi sagt upp våra pojkar i utbyte med Conny som fanns då. Först hade vi herrn i den familjen som bodde där själv. Han var taxichaufför så när han var ute och körde så fick jag ha hand om hans resor på telefon och ordna ifall han hade fullt upp själv. De kom hela familjen sen, hans fru Ingrid och barnen Hasse och Eve. Folke hette pappan, Gustavsson i efternamn. Våra barn fick ju lekkamrater och hade kul.

Men efter 4 år, så var det dags för uppbrott, vi sålde huset till Rosenlund och vi flyttade till Västerplana där vi planerade att bygga Villaborg.. Under byggtiden bodde vi på mejeriet i Storegården.

Vi hade köpt en liten bil, en Opel Kadett, vi skulle ju åka på semester. Bilen den jassa fint på knaggliga vägar. Men innan vi for på semester, så var en kakelugnsmakare Kovan Sjölin hemma på bygget och skulle mura upp en öppen spis åt oss. Han skulle ju vara så bra på det. Men gud bevara mej, vilken spis han gjorde. Jag bara väntade på att han skulle hem, så jag fick så ner den. Han putsade och ordnade nu är det så bra sa jag, som var rädd det skulle torka för hårt. För ner åkte den bit för bit och sen var det vi som fort till Dalarna på semester. Men vi fick den finaste spis jag hitintills har sett obs. den var finare än den på Gångargatan. Det var Arne och Torsten Johanson och hans gäng som murade upp den igen. De fick beröm. Kloparna kan också, sa han "mjölnarn" han hade ju ej det yrket. Men det blev bra – Så här bodde vi till 1961 då flyttade vi till staden.

Medan vi bodde i Västerplan i Villaborg så hade vi en Berlinerflicka hos oss två jular i rad, Rita hette hon. En sommar innan vi flyttade till staden så hade vi tre sommarbarn från Stockholm och lilla Marie-Louise som flyttade hem till sina föräldrar i staden. Ni känner dem nog.

Men nu var det den här Dalarnaesan. Väl framme så skulle vi tälta och letade efter en lämplig plats, Men som vi stannat till vid en äng så kommer

en dam cyklande, hon stannar och vill gärna prata med oss. Vi tog för givet att hon skulle säga –”här får ni ej tälta”. Men så var ej fallet, hon säger –”Jag ser att ni har småbarn med er, kom med mig hem, vi har just fått vår gillestuga färdig, där kan ni laga er mat och sedan får ni ligga på övervåningen, vi har madrasser där”. Sedan på kvällen när barnen sov, sa de kom ner och drick kaffe med oss så får vi prata om Skaraborg. Vi fick mycket att prata om de hade ju en nybyggd villa och vi höll på att bygga en. Under samtalets gång visade det sig att vi hade gemensamma bekanta, världen är ej så stor. Förvaltaren Karlström på Råbäck kände de till samt Isak Larsson skollärares son i Medelplana hade varit hon varit klasskamrat med på Axevälles Folkhögskola. Detta låter som det ej vore sant men så snälla människor det finns i verkligheten. Inget fick vi betala. Vi kanske kommer till er, sa de bara och skickade med tunnbröd som de hade bakat, som vi bara måste smaka på

Ja så var semesterresan över, även alla år i Västerplana det är 1961 och vi är på väg att flytta till Lidköping. Vi hade sålt villan och köpt tomt på Gångaregatan vi måste ge oss iväg, för våra köpare ville flytta in. Så vi bodde några månader lite provisoriskt i ett gammalt hus, tills vi kunde flytta in i vår fina villa.

Sen kom bingotiden ett kraklande och resande över land och län. Mycket utgifter, men jättekul i en lång tid. Arne älskade bingo och tyckte inte om att vi slutade men han börja att vara lite osäker vid ratten.

Jag tror zigenarblodet har redan här börjat visa sig. Var beredd på att det kommer mera.

Ja, som sagt var, vi flyttade till staden. Vi lät bygga den jättefina villan på Gångaregatan 6. Där bodde vi i många år. Det måste nog vara över 20 år. Jag har ju ej min skolkamrat Rut som räknar åt mig längre.

Sen gav vi bort villan till barnen. Conny fick lösa ut Gull-Britts del och Arne och jag flyttade till Drömstaden, till Connys fina 4:a rums lägenhet. Hade inte råttorna bott på vinden så hade vi nog bott där än. Råttorna = en hyresgäst som bodde över oss och bråkade jämt. Vi bodde väl där 1,5 år tror jag. Jag minns att jag fyllde 65 år den dag då vi flyttade.

Sen började det att rycka i zigenarblodet igen och vi köpte en insatslägenhet på Härenegatan 10 A, där jag just nu sitter och skriver detta. Ensam!!!

Lyssnar till Crister Sjögrens fina julskiva med bland annat: Låt mig få tända ett ljus och Helga Natt m.m på en bandspelare som jag fick i julkapp av Conny och hela hans familj. Smuttar på den fina glöggen, äter sviskon och efter 8 choklad som bland mycket annat fanns i den stora fina julklappspaketet med massor med fina saker som jag fick från Gull-Britt och Jan och hela deras familj var inblandade. Jättefint och roligt att få

presenter, men Ni alla hade fått order att inget ge. Men tack ändå. Ni är så goa alla!

Bara synd att inte Arne är med, han som älskade Cisters fina sånger och för att inte tala om godiset. Men det blir så när man ej får bestämma själv. Men man får finna sig i allt hur smärtsamt det än kan gestalta sig, så ordnar det sig till sist till det bästa får vi hoppas. Jag var förresten för en stund sen nere på kyrkogården och såg till att det lyste hos Arne.

Ja, här i lägenheten trivs jag så bra, det är så lungt och skönt, även om det är ensamt. Det finns fina snälla människor runt om här-

Den 28 december 1994

Edit Hult - Ensam

--Obs. Inga detaljer från vare sig dop, bröllop, konfirmationer, födelsedagar eller begravningar.

Extra bilaga

Jag minns en gång, jag fick följa med far på en hästpremiering i Götene, vi åkte efter häst och vagn. Minns ej om det var premiering av sto eller sto med föl. Vi fick sällskap hem med Ågårds i Sil, för där blev vi inbjudna en stund. Pappan i den familjen hade en son med sig till Götene och min pappas vid det tillfället enda dotter så jag minns de skojade om att vi hade chans att bli släkt, vilket vi vet att de ej fick rätt i.

En annan gång skulle vi på auktion i Källby. Jag minns ej på vad sätt vi kom dit. Det var en granne Fru Natalia Göransson, som visste att de fanns 2 fina sängar som skulle säljas så jag var med och ropa in dem. Fru Göransson hjälpte mig nog. En av dem (fast efter många års användning) fick ett bättre öde än att bli föremål som inte används, den tog Mikael Wendin hand om och gjordes fin igen. Sängen finns i ett av hans rum där det finns lite speciella saker. Jätteroligt, att den kom till användning igen i din fina vill a Micke. På den auktionen träffade jag Solbergs dotter, jag kommer ej ihåg vad hon hette, men hon var med i juniorföreningen på den tiden det begav sig – så vi var ju bekanta och hade kul.

Ännu en gång for vi på auktion med Fru Göransson, det var bortåt Lundsbrunn till, jag kommer ej ihåg var. Olle Lage var det som körde, vi åkte efter häst och vagn. Olle var dräng i Storegården vid den tiden. Hästarna var istadiga och verka vara så nervösa, de reagerade på minsta ljud. Men det värsta var när vi åkte förbi en bondgård och inför knuten tjöt en sågklinga till så hästarna som var oförberedda stegra sig och stod på bakbenen. Då skrattade Olle glatt åt oss, för vi var ju lika rädda som hästarna.

Denna Fru Göransson hade en dotter, som bodde i Lundsbrunn hon var sjökaptenska (maken var sjökaptens) och där var jag några månader och

hjälppte henne med barnen. Hon gick på behandling i staden ett tag. Varje förmiddag så gick åsken det var mest en vecka den kom tillbaka varje förmiddag just när jag hade ansvaret för barnen. En gång var den så nära, så jag vet ej om den slog ned, hela salen blev ett eldhav. Vi blev så rädda så vi sprang till en granne, en polis som fick ta hand om oss en stund för det går ju snart över, men barnen var lika rädda som jag. Det var bara nått nedslag i någon transformator, som gjorde att det elda till, men fy för åsken – den har jag alltid varit rädd för.

Dessa barn som jag passade en sommar hände det sorkliga saker med-Pojken Rune blev överkörd av en bil, det var väl utanför deras villa. Det gick illa. Mjälten brast så hans liv stod ej att rädda. System Dagmar kom och hälsa på i Storegården för nått år sen, berättade Sven för mig en gång. Hon var på semesterresa men stanna till för hon ville gärna se på den fina hängasken i Storegården.

På tal om åska sån när vi bodde i Villa borg och det blev åskväder så sprang vi till Blomkvist, en granne. Jag var ju själv med barnen, Arne var på sitt arbete, var det nu var. Men när det började mullra så sa Conny, nu går vi till farbror Blomkvist. Dit kom vi springande i regnet på nätterna med kläderna kanske bakvända för strömmen hade väl gått, Blomkvist stod med dörren öppen för oss. De var alltid uppe om det var åskväder, de visste att vi skulle komma och det var ju lugnare när vi hade sällskap. Ja, Blomkvist han var en så fin granne – en vän i nöden. Om jag t ex hade glömt släckt lampan på vinden, sån när han förstod att jag glömt det så kom han in och sa till. Han såg det från sitt fönster. Ja, det var ett fint par han Johan och Hilma Blomkvist. Jag minns när jag var inne och sa adjö, när vi flyttade till staden så sa han att det alltid har varit god grannsämja oss emellan, det har aldrig varit nått bråk oss emellan på alla år. Ja, de var fina.

Teckla Krona bodde intill vår villa, jag minns Karin Krona Johansson kom och tackade oss för vi varit snälla mot Teckla hon var ju så ensam och då hade hon ju dött.

Nu är åskväder mera sällsynt än förr. En gång var det åskväder här i stan, det värsta på mannaminne stod det i Lidköpingen. Vi hade bestämt att åka till Göteborg och Marie-Louise skulle följa med, vi skulle spela bingo men vi drog oss för det då det börja åska. Men vi for, ja vi for ifrån åsken och hade jättekul i Göteborg. Det var nog Marie-Louise som hade tur med sig så vi slapp åsken och hade kul – Om vi vann något vet jag ej, något kanske.

Som slutreplik

Vill jag bara instämna i Arnes sista ord: Vi har haft det bra tillsammans.

Edit Hult

En eftertanke

Den 24 mars 1995 firade vi 55-årig bröllopsdag. Som du märker skriver jag fortfarande vi, fast jag snart har varit ensamt i 10 månader. På påskdagen den 16 är det 10 månaders sen Arne dog.

Men just i dessa dagar kommer tanken på just vid den tiden då det började anas bröllop.

Ingen av oss basunerade ut det. Men det hjälpte ej, för alla anade det när Arne lånade bilen en fredagsförmiddag och skulle ut och åka lite privat.

Det var kallt på den tiden, just på en dagen var det extra kallt för bilen hade frusit. Bilen var gengasdriven och vid 30 graders kyla gick den ej att starta. Arne fick åka till mejeriet på Storegården och ånga upp den innan vi kunde ge oss iväg till Medelplana pårästgård, för att ta ut lysning

Då hade ju alla redan anat katastrofen för en fredagsförmiddag sa allt på den tiden. Prästen gjorde nått som var ovanligt, han bjöd på kaffe för det var så kallt för värme behövdes än om det fanns inombords.

Så som det snöade den vintern. Vi skulle ju bo i Kranshagen och just Källargatan var ett riktigt snöhål. Arnes bröder var inte glada för de fick skotta upp vägen flera gånger, för att det snöade igen. Bröllopsdagen var väl bra, då höll det opp och det var jättefint fast det var kallt. Men dagen efter var det igenproppat på vägen ner till Kranshagen.

Svea som var tärna på bröllopet skulle resa tillbaka på söndagskvällen. Jag tror att hon reste till sitt hem i Lilla Skräddaregården i Hasslösa. För att hon skulle kunna komma med bussen fick vi gå över gårdet vid Nolegården då det var igensnöat.

Men allting går som viljan är med än om det snöar och är kallt. För vi trivdes gott i Kranshagen de fyra åren vi bodde där. Visst var det lite trist med alla inkallningsperioder som det var just de åren.

Vi klagar ej för lyckan log allt mot oss och det var ju året därpå vi fick Gull-Britt. Conny fick vi i vårt nästa hem i Vallen i Hysaby.

Så lyckan log även där, så vi får ej klaga.

Aron Blomberg som ägde Kranshagen var noga med att det skulle vara blommor på tapeterna, då han lät reparera. Ifall blommorna frös bort ute i trädgården fanns de inne, nu när det är så kalla vintrar. Visserligen frös de dubbla äkta åskliljorna bort men det fanns så många andra fina som klarade sig. Det gick ju att ordna andra också, det var jättefint.

Edit

Glimtar ur verkliga livet

Den underbara familjen

Eftersom jag just nu har skrivit mina memoarer och med de futtiga upplevelser jag har skrivit om så har jag hela tiden tänkt på min morbror Frans Vilhelm Petterson. Han hade verkligen upplevelser som är värda att skriva om. Han har tre gånger varit utvandrare till Ryssland.

Så kan jag inte undvika att skriva om Crister Sjögren även här.

Jag såg ett program på Tv med en konsert i en kyrka med Crister Sjögren. I en paus berättade han i programmet om en man i ett annat möte han hade, som sa till honom: "Du får inte sluta förrän du sjungit sången om att de kom från alla håll" han kom ej på vad sången hette: Han menade De komma från öst och väst, de komma från syd och nord, de komma o Gud till Dig o.s.v.

Denne morbror, han utvandrade tre gånger men kom till vårt land igen. Visserligen är meningen i sången ett annat land och det är jag starkt förvissad om att dit kom han ock med all säkerhet.

Morbror Vilhelm är född i Stenur men kom som liten till Blomberg. I Västerplana och Medelplana gick han i skolan och när skolan var färdig blev det arbete i Uddetorp. Det var under tiden där som han fick brev från en släkting i Estland. En morbror till honom var verksam därute och ville att Vilhelm skulle komma över till Estland. Där finns det möjlighet att lära sig ladugårdsskötsel i stor skala.

Detta föll i god jord. Så Vilhelm lånade pengar till resan. Hans mor Emma Pettersson kallad för "Emma på béet(ligger förresten begravd på Västerplana kyrkogård) var med på att han skulle lämna sin mor som var hans allt. Han sa alltid: Hon var ståtlig och god kvinna min mor och så kom porträttet fram på henne.

Ja, så bar det iväg och via Reval kom han längre in i landet. Men efter ett par år måste han hem och göra rekryten. Men när han fort nästa gång hade han med sig min moster Hildur (född Lundberg) som han hade gift sig med. Vistelsen i Estland sträckte sig över en längre tidsrymd och in den ingick året 1917.

Det var oroliga tider då, första världskriget svepte fram över hela världen och i Ryssland föll tsarväldet samman. Massornas revolution mot förtryck och godtycklighet gick fram med våldsamt kraft

De retirerade skyddstrupperna kom förbi just morbrors arbetsplats och uppmanar att flyt. Detta inträffar just vid juletid. Så de fick uppleva en hemsk julnatt. De höll på at kläda julgranen och hade gjort färdigt för julfirandet då de fick klart för sig att de måste lämna alltsamman om de skulle klara livet i behåll. Men morbror som var rättare på godset kunde ta

en häst och så bar det av mitt i natten. I Reval blev de inkvarterade i en skola.

Ja, de fick lämna allt, så då var de utblottade ja barskrapade.

Men så småningom kunde de återvända till godset. Godsägarfamiljen var försvunne och slottets inre var fullständigt raserat. Även hemmen i övrigt var vandaliserade, så de fick börja om från börja.

Fram på 30-talet kom de hem till Sverige. Morbror arbetade då på Tändsticksfabriken i Lidköping, men de återvände ännu en gång till Ryssland.

Under tiden i Ryssland fick de en liten dotter. Glädjen var stor, men som vi alla vet går ej allt som vi vill, de fick ej behålla henne så länge.

Så en dag ligger hon i en liten vit kista. Då de visar kortet på henne , är det nästan som ett krucifix, ja det är heligt. Sorgen var total.

Men om det var Guds utskickelse eller en uppgiven nybliven mor vet ingen, men en dag ligger en liten nyfödd flicka på deras trappa – Så efter många om och men blev flickan deras.

Det är denna Leontine Pettersson som de har med sig till Sverige på 30-talet. Denna flicka kallades mest för Tinni.(Som gift sedan Edgard i efternamn)

Ja, så var de hemma i Sverige för gott. De bosatte sig i Liagårdet i Synnerby. Ja, under senare år har de och bott i Backeberg i Vinköl. På ännu senare år då moster Hildur blev sjuk så kom de till Ardalahemmet.

Moster Hildur, som drabbades av cancer kom efter en tid till Stora Ekebergs sanatorium. På den tiden fick hon lämna sin Vilhelm för gott, vilken då var otröstlig.

Men han levde ännu några år – Jag var med på deras begravningar. Även Tinni dog i cancer vid 65 års ålder. Jag och mina syskon var även med på den begravningen. Men nu för några månader sen dog även Tinnis man Henry Edgard, han blev långt över 80 år.

Ja det har faktiskt varit en förmån att få vara släkt och att fått ha umgåtts med så mycket under många år, en så fin familj. Jag vill kalla det ära.

Vi fick till och med vara med och ärva moster Hildur, mina syskon och jag. Våldigt oväntat.

Tinni var ju hittebarnet, men det skulle finnas ett testamente en gång , vilket var försvunnet. (Men ett sådant upprättades till morbrors bortgång)

Då moster Hildur var död ringde Tinni till mig och sa vi skulle komma till bouppteckningen och jag skulle säga till mina syskon. Jag protesterade, men hon sa vi var de närmaste bröstarvingar så vi måste komma. Men

testamentet då, så jag. Det går ej att finna något, vi har letat så – Och så blir det.

Men det var svårt när vi visste hur svårt de haft det att få ihop det lilla de hade efter att de hade fått lämna större saker i från sig den hemska julnatten, för på den tiden hade de gott ställt. Han var ju rättare på godset då. Sedan var han en duktig veterinär också. Han hade ju lärt ladugårdsskötsel i stor skala. Så han har allt blivit ombedd att hjälpa till med sjuka djur också häromkring. Så veterinärerna säger att han kan bättre än vi.

Ja, de kunde berätta både morbror och moster. Moster kom att hamna på Lidköpings sjukhem en gång, då kom hon tillfälligt att berätta om Ryssland för sina rumskamrater, hur de fick fly på julaftonen för bolsjevikerna, för länge sedan.

I en sal intill låg en prostfru här ifrån, som hörde henne berätta, för hon kunde berätta på ett sådant sätt att alla lyssnade. Så denna prostfru (om det nu är Söderströms?) hon ordnade så hon fick träffa Moster Hildur så hon fick berätta mera.

En gång minns jag att Gull-Britt och jag cyklade till Skara eller rättare sagt Marum lite utanför Skara. Arne var vid tillfället inkallad och de var just då på en förläggning i Marum. Jag tog Gud i hågen och Gull-Britt på cykeln och chansa på att få träffa Arne. Det var väl en vakt eller sånt som jag tala med om mitt ärende för och han vidarebefordrade det med resultat i att Arne kom och hade fått permission till nästa dag. Så på en cykel även han for vi till moster Hildur, så där var jag och träffade Arne ofta. Så jag kan ännu se Arne framför mig i militärkläder med Gull-Britt på armen och cyklande fram på den dåliga skogsvägen med trädrötter höga mitt i vägen, men det gick. Gull-Britt var väl omkring 2 år. Det var så roligt att vara hos moster Hildur och morbror Vilhelm och så få träffa Arne ofta. Det var ju rena himmelriket. För se de släktingarna var de bästa och roligaste hela tiden att få hälsa på och det tror jag alla mina syskon tycker också. För ingen kunde vara mer gästvänlig än de, alltid glad och visa stora famnen jämt. Ja, man kan säga en Gudagåva med sådana människor.

Jag måste berätta om Emma på béet. Ja, hon var ju morbror Vilhelms mor. Hon bodde vid Blombergsskolgen, där fanns det många sådana här små stugor. Nu skulle det bli auktion, så moster Hildur skulle dit och göra i ordning och då ville hon jag skulle följa med. Där fick jag en fin gåva som jag skulle ha som minne. Det var en liten byrå, ja som en liten leksaksbyrå med två lådor, fina inläggningar i olika färger, brunt och ljusbeige. Jag var så glad för den.

Moster Hildur och Morbror Wilhelm i sitt hem här i Sverige

Men det spred sig att jag hade en antikfin byrå, så till slut hade en antikvitetsuppköpare (Sven Sternerman) lurat av mig den för en spottstyver. Jag förstod ej värdet då och ingen kunde hindra mig, den var ju min. Men vad jag ångar det, min fina gåva, ja minnesgåva, jag skulle ge mycket om jag kunde få den igen.

Lidköping den 10 februari 1995

Edit Hult